OOST-POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№. 78 ZEVENDE JAARGANG. 1859

DONDERDAG 29 SEPTEMBER.

Prijs der Inteekening.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . . ƒ 7.50
„ „ „ Java. . . . . . . „ 9.—
„ „ „ Buitenbezittingen. . . . „ 10.—
„ „ „ Nederland. . . . . . „ 13.—

De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 24*sten September* 1859 N°. 77.

Civiel Departement.

INGETROKKEN:

Het aan den ambtenaar R. C. van Prehn, laatstelijk adsistent-resident van Galoe, verleende tweejarig verlof naar Nederland.

GESTELD:

In het genot van wachtgeld, de ambtenaar R. C. van Prehn, laatstelijk adsistent-resident van Galoe.

BENOEMD:

Tot inspecteur der cultures in de eerste afdeeling, de hoofdcommies bij de directie der cultures F. G. van Bloemen Waanders.

Tot vendumeester te Palembang C. Boers, secretaris dier residentie.

Tot tweeden commies bij de algemeene boekhouding bij den directeur van finantien, de eerste klerk op dat bureau P. A. Noordhoorn.

Tot tweeden docent in de wis- en natuurkunde aan het gymnasium Willem III, de gewezen docent in de wis- en natuurkunde te Winschoten, W. Schwertzel.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van den 17 en den 21sten September 1859 no. 75 en 76, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia, in het faillissement van den chineschen handelaar te Indramaijo, Tan Bengtijong, in den insolventen boedel van den chinees Tan Eklong, in het faillissement van den chinees Tan Hongkak.

Door H. P. Barkmeijer, van wijlen Herman Ludwig Eduard Chun.

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Bondowosso, van wijlen den arabier Sech Solim bin Moebarak Wasana.

Door de Weeskamer te Amboina, van wijlen den arabier Sech Achmat Salim bin Bahasoan.

Door P. L. J. Bogaert en B. J. C. van Eersel, van wijlen den 1sten luitenant der infanterie A. J. van Mansvelt.

De ambtenaar, belast met de leiding der dienst van de Gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indie, brengt bij deze ter algemeene kennis, dat, ten einde de gezagvoerders of pasagiers der Anjer voorbijgaande of aldaar ter reede liggende schepen in de gelegenheid te stellen, telegrafische berigten naar Batavia te zenden, en omgekeerd ook hun berigten kunnen worden aangebragt, bij het telegrafkantoor te Anjer een seinmast opgerigt en dat kantoor met een volledig stel seinvlaggen voorzien is, om met de schepen te kunnen corresponderen.

Daarbij zal gevolgd worden *the universal code of signals for the mercantile marine of all nations bij Marryatt and Richardson.*

Deze inrigting wordt met den 10den October aanstaande in dienst gesteld, en zullen derhalve van af dat tijdstip:

1. Alle telegrafische berigten bestemd voor de ter reede of in het gezigt van Anjer liggende schepen door middel der seinvlaggen kosteloos aan de schepen worden medegedeeld.

2. De Anjer voorbij varende of aldaar ter reede liggende schepen, zoo zij berigten per telegraaf wenschen verzonden te hebben, de berigten door seinen aan het telegraaf-kantoor kunnen opgeven.

Vermits evenwel de overseiningskosten dier berigten niet door de afzenders kunnen worden betaald, en de inning daarvan toch behoort verzekerd te zijn, zoo worden geene andere berigten overgeseind dan, die bestemd zijn:

a. voor de telegraaf-kantoor Batavia en Weltevreden, en

b. voor personen aldaar woonachtig, die vooraf aan den chef van het telegraaf-kantoor te Anjer eene schriftelijke verklaring hebben gezonden, dat zij bereid zijn de overseiningskosten te betalen van alle telegrafische berigten, die aan hen worden gezonden van schepen, liggende ter reede van Anjer of aldaar voorbij varende.

Berigten voor andere plaatsen of personen bestemd, worden als niet opgegeven beschouwd en niet overgeseind.

Personen of handelshuizen, die er prijs op stellen, de bedoelde telegrafische berigten te ontvangen, zullen derhalve de hierboven vermelde verklaring tijdig aan den chef van het telegraaf-kantoor te Anjer behooren in te zenden

De Resident van Soerabaya, aan de ordonnantie van den 3e September 1859 (staatsblad N°. 64), bepalende de inwisseling der enkele en halve duiten, de meestmogelijke bekendheid onder de inlandsche bevolking dezer residentie wenschende te geven, roept daartoe langs dezen weg de medewerking in, niet alleen van alle landsdienaren, maar evenzeer van ieder particulier, en meer in het bijzonder van ieder fabrikant, ondernemer van werken en ieder ander, die inlandsch werkvolk in zijne dienst heeft, ten einde aan de inlanders, met welke zij door hun ambt of beroep in aanraking komen, duidelijk te maken.

Dat van den eersten October tot en met den laatsten November aanstaande, bij de landskassen te Soerabaya en Grissee, alsmede bij de kantoren van den Assistent Resident van Sidho-Ardjo en Modjokerto en bij de onder collecteurs te Lamongan en Sidhaijoe, dagelijks (zon en feestdagen uitgezonderd) gelegenheid zal bestaan, tot de verwisseling van enkele en halve duiten tegen zilveren standpenningen, recepissen en zilveren en koperen pasmunt, deze beide laatste in ruime hoeveelheid.

Dat voor zes duiten, vijf centen, of voor een honderd twintig duiten, een gulden zilver in verwisseling worden gegeven, terwijl mindere bedragen dan zes duiten, worden verrekend volgens herleidingstafelen, die bij de verwisseling kantoren ter inzage liggen, en eindelijk dat de enkele en halve duiten na ultimo November niet meer gangbaar zullen zijn.

SOERABAYA, (1224) *De Resident voornoemd,*
den 28sten September 1859. VAN DER WIJCK.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand October op den 3den en 18den.
„ „ „ November „ „ 2den „ 18den.
„ „ „ December „ „ 3den „ 19den.

des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 30sten September 1859.

Bij den heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp. van diverse goederen behoorende tot de firma Adam & Co. (1196)

Op Zaturdag den 1ste October 1859.

Bij de heeren Hill Broekman & Co aan de Kalimaas van 186 paarden.

Op Maandag den 3den October 1859.

Bij den heer Hellendoorn in het Militair Hospitaal te Simpang van meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 4den October 1859.

Bij de heeren Gebr. Kocken in de stad van diverse tokogoederen.

Op Woensdag den 5den October 1859.

Bij den heer D. D. van Boeckholtz in de Chinesche Kamp. van diverse toko-goederen.

Op Donderdag den 6den October 1859.

Bij den Pachter der pandjeshuizen I Geoktjoan te Pasarbesaar van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 7den October 1859.

Bij de heeren Maijor Matzen & Co aan de Kalimaas van 3 vaartuigen. (1223)

DE KUSTVAARDER VAN KAAP FREHEL.

(*Vervolg.*)

Alles wat op het havenhoofd gesproken werd, werd duidelijk door Jean-Marie en door Victorine verstaan: deze herkreeg, dank hebbe de loftuiting die haar uit zulk eene hoogte toegezwaaid werd, hare goeden luim en hare vrolijkheid; Jean-Marie daarentegen, ten tweedemale door zulke grievende gezegden gekwetst, gevoelde meer dan ooit de wreede folteringen der armoede. Het verdriet maakte zich van zijnen geest meester en hij geraakte geheel in verwarring. Toen hij het groot zeil zou geijen, vreesde hij de schoone kanten muts waarmede het hoofd van Victorine prijkte, te zullen beschadigen; door overmaat van vrees deed hij het zoo onhandig, dat de vlaggestok, dien hij bij het vertrek zoo manmoedig op den achtersteven zijner sloep geplant had, door de spriet werd omgestooten en over boord viel. — Dat mankeerde er nog maar aan! zeide hij treurig bij zich zelven! Wat deed ik ook eene vlag te laten waaijen? De overtogt dien ik zoo zegevierend begon, is voor mij in eene volslagen nederlaag veranderd!....

De arme Jean-Marie had grooter gelijk dan hij zich wel verbeeldde. Terwijl hij bezig was met zijne sloep digt bij den steiger te halen om Victorine het uitstappen gemakkelijk te maken, kwam een jong zeeman, welgekleed en met een zwaren ringbaard, juist van pas op de plaats om haar de hand toe te steken. — Dank u, neef Luc, zeide het jonge meisje, gij brengt mij zeker naar petemoei, niet waar?

Neef Luc gaf zijne nicht den arm en zij stapten beiden naar de Dinanpoort. De vergeetachtige Victorine trippelde snel voort, sprak overluid en bewoog het hoofd als een vogel die zich de vederen schudt; zij ging heen zonder zelfs eens naar Jean-Marie om te zien, die zijn zeil borg en eene erbarmelijke figuur maakte. De scheepsjongen was de passagieres gevolgd om haar pakje te dragen; hij kwam bij het vallen van den nacht terug met zijne muts vol kersen welke hij voor de tien centimes, hem door neef Luc voor zijne moeite geschonken, gekocht had. — Schipper, zeide hij toen hij voet aan boord zette, hebt gij de dochter van den kommies wel eens geld voor den overtogt gevraagd?... O! wat zag zij er blij uit, toen zij weder aan wal was! Zij zeide tot den kapitein die haar den arm gaf; „Een knap man die mij weder op de schuit van Jean-Marie krijgt."

Jean-Marie gaf geen antwoord. Na alles aan boord opgeruimd te hebben, haalde hij een brood van onder de bank van het achterschip, sneed er twee sneden af, eene voor hem en eene voor den scheepsjongen, smeerde er eene vrij dunne laag boter op, at in stilte zijn aandeel, dronk een glaasje cider en stak zijne pijp aan. Het ebbende water liet eindelijk de sloep vastzitten op den zand- en kleiachtigen grond; zij lag daar op de eene zijde even als een slapend dier. Het leed niet lang of de scheepsjongen lag, even als eene kat in elkander gedoken, onder de takkebossen te snorken. Wat Jean-Marie Domeneuc aangaat, deze had zich op zijne matras uitgestrekt, die bijna zoo dun was als een boekweiten pannekoek; hij tuurde naar de flikkerende sterren, zonder zich door den slaap te laten overmeesteren. Alles rondom hem, zoowel aan wal als op zee, was in diepe rust, uitgenomen de watersnippen die over het natte zand liepen, en hun knarsend geschreeuw deden hooren en de tolwachter die met een eentoonigen stap, even regelmatig als de slinger eener klok, de kade op en neder liep.

II.

Er is geen beekje zoo smal, zoo diep verborgen in eene enge vallei, of het is de uitverkorene verblijfplaats van een of anderen duikerkoning, die langs deszelfs waterspiegel strijkt en er de levendige saffier- en smaragdkleuren zijner schitterende vederen in terugkaatst. Even zoo is er in het hart van den eenvoudigsten man, die het diepst gebukt gaat onder het gewigt van den dagelijkschen arbeid, vaak een gulden droombeeld, een straal van hoop die hetzelve doorkruist en met helderen glans vervult. Jean-Marie Domeneuc, die op eene oude sloep met versleten takelaadje de golven moedig het hoofd bood, die arme zeeman had ook zijn lagchend droombeeld, dat hem te midden van zijne diepste ellende verscheen. Victorine, de dochter van den kommies, vervulde zijne gedachten meer dan hij zelf wist. Hij had haar zien groot worden; hoe dikwijls had hij haar niet in zijne kindschheid op de rotsen helpen klauteren! hoe vaak had hij niet voor haar, met gevaar van zich den hals te breken, de nesten der zeemeeuwen op de reven uitgehaald! De gele, zwart gespikkelde eijeren reeg hij aan elkaar tot rozenkransen, die het jonge meisje dan tusschen twee ruikers van heidebloemen, rondom haar gipsen beeld van de heilige maagd hing. Die gelukkige dagen waren spoedig vervlogen. Toen hij vijftien jaar oud was, voer Jean-Marie reeds ter kustvaart; daarna nam hij dienst aan boord van een fregat en zwierf jaren achtereen op den wijden oceaan. De zeelieden brengen hunne schoonste levensjaren duizenden mijlen ver van de ouderlijke haardstede door, duizenden mijlen ver van de plaats waar zij alles achterlieten wat zij liefhadden en wat hen beminde! Jean-Marie vond Victorine bij zijne terug-

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

A. K. BRONDGEEST

MET

J. G. L. BURGEMEESTRE.

SOERABAYA, 21 *September*. (1218)

OP DE VENDUTIE.

Van den 30sten September a. s.,

zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

9 BALEN BESCHADIGDE LIJNWADEN, aangebragt per Nederl. schip **Goede Verwachting,** kapitein VAN LINDONCK. (1208)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 30sten September a. s.

IN HET VENDU-LOCAAL VAN

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Voor rekening van de Heeren ADAM & CO.

VAN EEN FACTUUR ENGELSCHE GOEDEREN **betaande uit:**

STAAF IJZER.
HANGSLOTEN.
Gekleurd en wit GLIMMEND KATOEN.
GINGANG.
Een fraai groot KARPET, lang 24½ voet, bij 19½ breed.
Een d°. d°. lang 23½ voet, bij 17 voet breed.
Een d°. d°. 〃 25½ 〃 〃 16½ 〃 〃
Kleinere KARPETTEN van verschillende grootte.
ALCATIVEN.
RONDE KARPETTEN.
Fraai bewerkte SOFAKUSSENS.
WAGENTUIGEN met pleet en koper gemonteerd voor 4 en 2 paarden.
Een KARIKELTUIG, compleet.
MAILKOFFERS.
KROON- HANG en TAFEL LAMPEN.
GRASMESSEN (arits.)
WIT DRILL voor pantalons.
IJZEREN LEDIKANTEN.
Gedruktgebloemd FLUWEEL.
1 kist MODEWAREN.
GORDIJNGOED.
IJZEREN SPIJKERS van verschillende dimensien.
IJZEREN DEURSLOTEN.
WITTE ZAKDOEKEN.
LINNEN HANDDOEKEN. (Turksch model).
REGEN JASSEN.
SUPERIEURE HEEREN HEMDEN.
MERINOS BORSTROKKEN.
TOILET SPIEGELS.
DUBBELLOOP JAGTGEWEEREN in mahonijhouten kistjes compleet.
BATIST.
JACONET DAMES JAPONNEN.
WAGEN-VEEREN en ASSEN, met OLIEBUSSEN.

voorts nog:

Een Fransch FACTUUR zeer fraai en naar den laatsten smaak bewerkte BIJOUTERIEN.
Eene partij PUIKE MADERA, PORT- en CHAMPAGNE WIJN, op heele en halve flesschen.
JAPANSCHE KAARSEN.
IDEM ZAKKIJ.
AMERIKAANSCHE KLOKKEN.
Versche EDAMMER KAZEN.
WITTE PORCELEINEN BLOEMPOTTEN.
ID. ID. EETSERVIEZEN.
HAGEL.
ROODE WIJN in kisten van 1 en 4 dozijn.
KAMFERHOUTEN KOFFERS.
JAPANSCHE KOPJES en SCHOTELTJES.

(1179) **NB. de goederen zullen daags te voren te zien zijn.**

Op de VENDUTIE.

Van den 30sten September a. s.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

EENE PARTIJ AFGESLOOPT MARINE METAAL en **SPIJKERS**, afkomstig van het schip *Koophandel*, kapt. L. CREVECOEUR.

EENE PARTIJ AFGESLOOPT ROOD BLADKOPER en **SPIJKERS,** afkomstig van het schip *Ida Willemina*, kapt. B. P. VAN WIJLAND.— en

EENE KLEINE PARTIJ AFGESLOOPT MARINE METAAL afkomstig van het schip *Vereeniging*, kapt. J. DE Jongh. (1216)

VENDUTIE.

Op Zaturdag den 1sten October a. s.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden aan de *Kaliemaas* van **186 PAARDEN,** aangebragt van *Bima* per **RESGIL HAIR.**

(1215) HILL BROEKMAN & CO.

VENDUTIE.

Op Maandag den 3den October 1859.

WEGENS VERTREK

ten huize van den WelEdGest. Heer M. J. C. HELLENDOORN

te *Simpang* in het *Hospitaal*

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van eenen netten inboedel bestaande uit;

TWEE MASSIEF- MAHONIJHOUTEN BANKEN, 12 STOELEN, EEN VOLTAIRE bekleed met velours d'Utrecht en voorzien met zink, EEN BUFFET tevens THEETAFEL, en drie TAFELS; eene opgelegd MAHONIJHOUTEN SECRETAIRE, CHIFFONNIÈRE, eene WELLUIDENDE PIANINO van DE RUYTER. SPIEGELS, JAPANSCH WERKTAFELTJE, SCHILDERYEN, HANGLAMPEN, MODERATEURS, KASTEN, STOELEN, TAFELS, een EETSERVIES voor 24 PERSONEN COMPLEET, RUSSISCH-TUIG VOOR VIERSPAN, een RIJPAARD, GLASWERK, NAGELWERK, enz. enz.

(1212)

UITBESTEDING.

Op Dingsdag den 4den October 1859.

Des morgens te 9 uren zal door den ondergeteekende publiek worden uitbesteed de levering van **600 PICOLS AARDAPPELEN.**

Inlichtingen zijn bekomen op zijn bureau van des morgens 7 tot 12 uur.

De Onder-Intendant der 2de kl. in de 3de militaire afdeeling op Java,

Hr. VEMER.

SOERABAYA, (1219)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 5den October a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van diverse GROENTEN en VLEESSCHEN in blik, drooge en aangemaakte zwarte VERF in vaatjes, DOMMEKRACHTEN, groote BANKSCHROEVEN, MESSEN, BOOREN, kleine SPIJKERS, KOETSIERSHOEDEN, LIKEUREN, MEUBELEN, enz. enz. (1236)

Op de VENDUTIE.

Van den 5den October a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zullen nog worden verkocht voor rekening van belanghebbenden.

(1227) **100 RIEM PAPIER**

OP DE VENDUTIE.

Van den 5den Octob r a. s.

Zal nog worden verkocht een sterke BENDIE met TUIG en PAARD. (1230)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 7den October aanstaande.

In de pakhuizen van de ondergeteekenden van diverse koopmanschappen, als:

ENGELSCHE REISWAGENS, SUIKER in kleine kanassers, TEER, enz.

EN PRECIES TEN 10 URE VAN:

de stoombooten **KRATON** en **FAIRY,** zoomede de schoener **COQUETTE,** breeder omschreven in advertentie dato 1 dezer.

SOERABAYA, MAJOR MATZEN & CO.

19 *September* 1859. (1195)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

KAPITEIN E. LEWIS.

Zal den *2den October aanstaande,* naar BATAVIA via SAMARANG vertrekken. Adres bij

(1222) FRASER EATON & CO.

---

komst volwassen, zeer schoon en zoo veel fraaijer dan andere meisjes gekleed, dat hij haar niet eens den kokosnoot, dien hij voor haar uit de Indische eilanden medegebragt en met fraaije figuren besneden had, durfde aanbieden. Het jonge meisje, trotsch op haren rijken opschik, stak het hoofd omhoog en blikte onbedeesd in het rond; zij was de koningin van haar dorp. Naauwelijks herkende zij den zeeman die, bleek en afgevallen van de doorgestane vermoeijenissen zijne oude woning weder kwam opzoeken, met zijn linnen zak op den rug en zijne dienstpapieren in een blikken koker aan een lederen band om de schouders. Jean-Marie begreep dat het jonge meisje hem vergeten had en hem niet meer wilde kennen. Met zijne spaarpenningen kocht hij de oude sloep, waarmede wij hem naar Sint-Malo gevolgd zijn en hij begon voor eigen rekening te varen. Na zoo langen tijd gehoorzaamd te hebben, wilde hij zijn eigen meester zijn, het mogt mede of tegen loopen. Bovendien voelde hij zich altijd door eene onwederstaanbare kracht naar die kust getrokken, werwaarts hij gedurende zijne verre reizen zoo dikwijls in zijne gedachten was wedergekeerd. Geen enkelen keer sedert zijne terugkomst had Victorine zich verwaardigd hem aan te spreken. Geen wonder dus dat het Jean-Marie voor de oogen schemerde, toen zij hem op zulk eene bevallige wijze kwam vragen haar mede naar Sint-Malo te nemen, en zich zoo onbeschroomd aan zijne bescherming toevertrouwde; die reis van eenige uren had hem geen ander genoegen verschaft dan te moeten aanzien dat zij haastig zijn vaartuig verliet en zich met een blik vol minachting verwijderde, zonder zelfs een enkel woord tot dank of tot afscheid voor hem over te hebben.

De aanbrekende dag bragt hem geene vreugde geene opgeruimdheid aan. Vol haast om weg te komen, bragt de zeeman zijne lading aan wal en maakte toebereidselen om onder zeil te gaan. De wind blies harder dan den vorigen avond en bij buijen; donkere wolken vol regen die met den vloed kwamen opzetten, maakten het witte schuim der golven die zich op de reven verbrijzelden, nog helderder. De zee was dien dag vol leven en beweging en verhief hare stem; de baren schenen ongeduldig en vertoornd. — Wij zullen van daag eene lading zout water binnen krijgen, kameraad, zeide Jean-Marie tot zijnen scheepsjongen; de zee staat hol en de wind is tegen. — Zonder hierop te antwoorden hielp de knaap krachtdadig den schipper reven in het groot zeil leggen. De touwen die den mast hielden, werden strak gehaald en stevig vastgemaakt, en nadat de kabel waarmede zij aan de kade vastlag, was losgeworpen, stoof de kleine sloep met den kop naar beneden, op de golven in. Op hetzelfde oogenblik stak een ligte giek, zoo smal en spits als eene indiaansche praauw, van wal; de wind deed hem sterk overhellen en hij sneed het water met zulk eene snelheid, dat de gespleten golven aan weerszijden boven de boorden uitstoven. Op dit brooze scheepje bevond zich niemand dan een smaakvol gekleed jongeling; met de eene hand bestuurde hij het roer en met de andere den schoot van het seil.

— Dat is een burger die niet bang is en zijne giek meesterlijk weet te besturen, zeide de scheepsjongen terwijl hij zich de wollen muts over de ooren trok.

— De lust om voor het ontbijt een zeetogtje te maken moet al zeer groot zijn, om in zulk eene bries met zulk een praauwtje naar buiten te gaan, antwoordde Jean-Marie.... Zoo aanzienlijk als hij is kon die heer wel eens de kiel boven water zeilen; dat zou jammer zijn,... Hij is rijk, hij is gelukkig!.... Reik mij het brood eens over, jongen; het wordt tijd dat wij een stuk te eten krijgen....

Jean-Marie stak zijn mes in het brood, en de *Victorine* kwam bij het omloopen van den hoek van het havenhoofd, met de eerste hooge zee in aanraking, toen de giek, die tot op dat oogenblik als eene zeemeeuw om de sloep heen gezweefd had, een al te grooten golf op zij kreeg. Het zeil sloeg tegen den mast, het vaartuigje luisterde niet meer naar het roer en zijnen steun verloren hebbende, werd het door den golf op zijde geworpen en liep in een oogenblik vol water. De jongeling die er in zat, wilde zich door zwemmen redden, maar een zijner armen was in een touw verward; hij worstelde wanhopig onder de golven die hem met groot gedruisch bedekten en, door den wind voortgezweept, over hem heen rolden gelijk eene kudde verschrikte paarden, die een slapenden reiziger op eene vlakte onder hunne hoeven vermorzelen.

— Jongen! riep Jean-Marie, neem het roer en houd scherp bij den wind.... Als ik het nog was, een arme drommel die op zijn best weet hoe aan den kost te komen.... daar was niet veel aan gelegen!.... Maar dat heerschap daar, dat zou jammer zijn als hij verdronk... — Dit zeggende sprong hij over boord met die onbekommerde koelbloedigheid welke de verachting van het leven inboezemt. Met forsche slagen zwom hij naar den jongeling wiens krachten uitgeput raakten, doch de onstuimige golven wierpen hem heen en weder en hij maakte slechts weinig vordering. Telkens wanneer er eene zee over hem heenrolde, kwam hij in de verzoeking zich te laten zinken en een einde aan zijn leed te maken Het gebruisch der zee dat in zijne ooren gonsde, bragt hem herhaaldelijk in een toestand van verdooving; hij sloot de oogen

HET STOOMSCHIP BANDA.

KAPT. NEYE.

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG, op *den* 1*sten* *October a. s.* Adres bij

(1221) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

TER BIJLADING VAN TABAK.

Wordt gelegenheid aangeboden met de Nederlandsche schepen, **MARIA CATHARINA,** Kapt. H. C. DE BOS en **MARIA AGNES,** Kapt. TEN BRINK, om in den loop der maand October direct van hier naar Amsterdam te zeilen.

Adres *De Agenten,*

(1220) P. KERVEL & CO.

NEDERLANDSCH BARKSCHIP
KRIMPENERWAARD

Kapt. S. SPEENHOFF.

Met bovengenoemd snelzeilend schip wordt eene uitmuntende gelegenheid aangeboden naar **NEDERLAND.**

Hetzelve is voorzien van buitengewoon groote en luchtige hutten, behoorlijk uitgerust voor den overvoer van passagiers en voert eenen geëxamineerden Doctor.

Het vertrek zal vermoedelijk in het begin van *November a. s.* plaats hebben.

Nadere informatiën te bekomen bij de agenten te BATAVIA, MACLAINE WATSON & CO, te SAMARANG, Mc. NEILL & CO, en alhier bij den gezagvoerder en bij

(1238) **FRASER EATON & CO.**

Bij akte *op den* 26 *September* 1859 voor den ondergeteekenden waarnemenden notaris gepasseerd, is de te Soerabaya gevestigde vennootschap onder de firma BAIJER en COMPAGNIE ontbonden; zullende de fabriekszaken op denzelfden voet door den heer FRANS JACOB HUIBERT BAIJER worden voortgezet.

(1217) **T. A. KLINKHAMER.**

Degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan, den ondergeteekende gelieven binnen acht dagen daarover te beschikken bij, of betaling te doen aan, den heer P. VAN DER WALL wonende achter het *Marine Hotel.*

(1211) **J. HUND.**

Wordt aangeboden het HAMBURGER SCHIP:

HERSHEL,

Kapt. C. HAUSHILD,

gemeten 595 Tons, ladende plus-minus 700 Tons; van eikenhout gebouwd; 2 jaren geleden nieuw gekoperd en kopervast; benevens INVENTARIS, DUBBELE STELLEN ZEILEN enz. zoo als hetzelve thans hier ter reede is liggende.

Specificatie van den Inventaris ligt bij de ondergeteekenden ter inzage.

Adres bij den gezagvoerder aan boord en bij de agenten,

(1241) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Ned. schip

JAN SCHOUTEN,

Gezagvoerder COENING MEIJER, om tegen het einde van October te vertrekken.

Er bevindt zich een geëxamineerden scheepsdocter aan boord.

Nadere informatien te bekomen bij

De Agenten,

(1242) SCHIMMELPENNINCK & CO.

LOGE DE VRIENDSCHAP.

LEERLINGS RECEPTIE.

1 October, s' avonds 8 uur.

(1239) **J. HAGEMAN JCz.**
Secretaris

MAROQUIN VERLAKT DOEK,

dat, voor schoeisel gebezigd, het verlakt leder verre overtreft, zoo in duurzaamheid als in buigzaamheid waardoor het zich veel beter naar den voet schikt, terwijl het tevens veel goedkooper is dan het algemeen verkrijgbaar goede schoeisel.

Naar qualiteit *ƒ* 6.— *ƒ* 7.— en *ƒ* 8.— per el. waaruit zes of zeven paar schoenen van gemiddelde grootte kunnen worden gesneden.

(1231) LE ROY & CO.

HOUDERS VAN COGNOSSEMENTEN

OVER

Bessensap — 27 kelders BESSENSAP.
Frambosen azijn — 6 „ FRAMBOSEN AZIJN.
NB 1/5 } **NGB** 1/2 } —— 17 kisten BIJBELS.
K 1 —— 1 „ inhd. 1 SPIEGEL en VRUCHTEN.

Aangebragt van Nederland per het Nederl. schip

CORNELIS WERNARD EDUARD,

gezagvoerder D. BAKKER, gelieven zich ten spoedigste te melden aan

De Agenten,

(1225) **MATHIEU EBBS RUYS & CO.**

JALOUSIEN.

Met fraaije teekeningen; even als gordijnen op rollen gehecht.

(1229) LE ROY & CO.

LEKSTEENEN

(1226) Bij HAMMELBURG.

COPIËER-INKT.

ENCRE VIOLET NOIR
fabriquée par E. J. L. GUYOT.

In kruiken inhoudende een halve Nederlandsche kan — per dozijn.. *ƒ* 15.—

(1235) **LE ROY & CO.**

TOOVERLANTAARNS.

Met fraaije op glas geschilderde, allerpotsierlijkste voorstellingen; bij

(1233) LE ROY & CO.

GOUDEN DUCATEN.

Oude en nieuwe, enkele en dubbele. Te bevragen bij

(1234) **LE ROY & CO.**

ADA DUKAAT MAAS.

Njang baroe, njang lama dengen lagi njang ada rangkep. Keteranganja boleh dapet kapada njang tjap ini soerat kabar. (1240)

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij door aankoop eigenaar is geworden van de

WAGENVERHUURDERIJ

van de WEDUWE MEIJER gelegen in de *Boomdwarsstraat* en sedert den 16den dezer voor eigen rekening heeft voortgezet; beveelt hij zich voortdurend in de gunst van het geeërd publiek aan, tot het VERHUREN, VERBETEREN en VERNIEUWEN VAN WAGENS; belovende eene allezins prompte, solide en civiele bediening.

De huurders worden beleefdelijk verzocht om de bons of het geld aftegeven aan het huis hetwelk schuins over de Wagenverhuurderij gelegen is.

(1237) **C. M. VON FRANQUEMONT.**

SPEELKAARTEN.

Bijzonder goedkoop bij

(1232) LE ROY & CO.

GENEZING VAN JICHT IN CALCUTTA.

Afschrift van eenen brief gedagteekend 14 *Maart* 1859, *ontvangen van Baboe Bissumbie Law gewezen hoofdcommies bij de Policie te Calcutta.*

Aan
Professor HOLLOWAIJ.
244 Strand Londen.

Mijnheer! Na gedurende verscheidene jaren lijdende te zijn geweest aan jicht of rheumatische pijnen in beide beenen, en bijna alle middelen te hebben beproefd zonder de minste verligting te erlangen, werd ik eindelijk genoopt eene proef te nemen met uwe *pillen* en *zalf*, en gevoel mij gelukkig en opregtelijk dankbaar u te kunnen mededeelen dat ik al spoedig groote verligting ondervond. — Ik ging voort met die medicijnen te gebruiken, en bevond mij gedurende den geheelen winter, en ook thans nog, zeer wel. Daarom verzoek ik u, mijnheer! mijnen nederigen dank aantenemen; ik gevoel het dat ik niet dankbaar genoeg kan zijn voor het geluk dat mij door uwe kostelijke pillen en zalf is ten deel gevallen, en zal ik al mijn best doen dezelve aan mijne vrienden te recommanderen. Ik ben, Mijnheer.

uwen nederigen dienaar.

(1112) (*w. g.*) Bissumbie Law.

TAFELKLEEDEN,

Van verlakt doek, met goud en kleuren gebloemd, zeer smaakvol en solide vervaardigd.

Verkrijgbaar bij

(1229) LE ROY & CO.

---

en voelde dat hij op het punt was het bewustzijn te verliezen, omgeven door het trouwelooze element dat hem in slaap wiegde alvorens hem in te zwelgen. De gapende muil onder hem trok hem tot zich, even als die duistere afgronden waarin men somtijds in zijnen droom pijlsnel nedertuimelt zonder er ooit den bodem van te bereiken. Naauwelijks had hij evenwel den arm aangeraakt van dengene dien hij had willen redden, of het gevoel der wezenlijkheid ontwaakte weder in hem. Zijne leden vloeiden op nieuw over van het levensvuur dat het zinkende ligchaam in zijne nabijheid schier verlaten had; hij greep het krachtig aan, plaatste het op zijnen rug, bragt het boven water en zwom er mede naar eene kleine roeiboot die tot zijne hulp kwam opdagen.

Een daverende kreet verhief zich, op het oogenblik dat de halfdoode jongeling in de sloep werd nedergelegd, van de kade en van het havenhoofd, werwaarts eene groote menigte volks was komen toeloopen. — Bravo, Jean-Marie! bravo!... — en men klapte in de handen. Warme toejuichingen begroetten den armen zeeman wiens eenige verwelkomst den vorigen avond een minachtende glimlach was geweest. Deze was inmiddels op zijne sloep teruggekeerd, welke de scheepsjongen, door eene behendige wending in het bereik van het roeibootje had weten te houden

— Niet eens een glas rum om zich wat te verfrisschen!... zeide hij halfluid. Maar dat is 'tzelfde, hij is gered!.... Ik moet toch zeggen dat het water hard is, mijne armen zijn er stijf van.... Wel, wie had gedacht dat de goede God een armen drommel, een ongelukskind als ik, opzettelijk op deze plaats zou brengen om dien aanzienlijken heer te redden die het in den zin kreeg om te verdrinken!... Ha! zoo!.... kijk eens hoe ze daar in de handen klappen en schreeuwen! Dank u, heeren en dames, ik heb geen tijd om eene buiging te maken....

De bewustheid van eene moedige daad verrigt te hebben, versterkte Jean-Marie meer dan een glas rum had kunnen doen; het is een groot geluk zich tot iets goeds in staat te gevoelen wanneer men reeds aan zich zelven begon te wanhopen. Na zijn vaartuig weder op koers gebragt te hebben, schudde de zeeman zijne natte haren en droogde met zijn wollen baadje zijne schouders af, waarvan het zeewater afdroop. Een stortregen, die kort daarop volgde, verfrischte hem meer dan hij noodig had; hij sloeg er echter geen acht op; onwillekeurig wendden zich zijne oogen naar het havenhoofd, waar de menigte, zich onder parapluien verschuilende, met eene onbescheidene nieuwsgierigheid den uit het water gehaalden jongeling naar zijne woning begeleidde. Verscheidene lieden, die te laat gekomen waren om getuigen te zijn van het aandoenlijke schouwspel waarvan het gerucht zich als een loopend vuurtje door de geheele stad verspreidde, lieten zich het voorgevallene in al deszelfs bijzonderheden verhalen. Men wees hun met den vinger de arme kleine sloep aan, die met volle vaart in de rigting van kaap Frehel voortsnelde, nu eens achter de hooge golven verborgen dan eens dobberende op bergen van schuim. Den ganschen dag sprak men over niets anders dan over Jean-Marie Domeneue, en zulks met zooveel lof dat de schoone Victorine, hare zoo kortelings gevoelde minachting vergetende, er zich luide op verhief dat zij hem sedert lang kende, en dat zij zelfs den vorigen dag, in zijn gezelschap en op zijne sloep eene reis van meer dan drie uren gemaakt had.

Hoezeer Jean-Marie geen woord kon verstaan van de lofspraak die iedereen tot hem rigtte, zoo had toch de echo van de toejuichingen der menigte, door het geraas van wind en golven heen, zijn oor bereikt. Hij had zich niet kunnen weêrhouden van vreugde te trillen. Tegen den avond klaarde het weder op; de zon, die vrolijk door de wolken scheen, verspreidde over de zee een rozerooden tint, geschakeerd door een violetkleurigen weêrschijn. De sloep, die diep in de baai voor anker lag, hobbelde zoo zacht op de zich kalmende golven, dat de schipper en de scheepsjongen, naast elkander op de verschansing zittende, zich stilzwijgend aan hunne overdenkingen overgaven. De knaap zeide bij zich zelven dat het hem van harte goed deed zoo eens, de armen over elkander, met den rug naar de ondergaande zon te zitten na een zwaren werkdag. Jean-Marie vroeg zich zelven af of het niet beter ware van zijn beroep als kustvaarder af te zien, en weder op een schip van de groote vaart dienst te nemen. De zoele avond riep die keerkrings avonden in zijn geheugen terug, wanneer de zon, omgeven van gouden wolkjes, die zich als eene krans van edelgesteenten rondom hare schijf schaarden, hare laatste stralen tusschen de lange, smalle bladeren der kokospalmen schiet. Deze herinnering maakte zich zoo levendig van zijnen geest meester, dat hij er zich hoe langer hoe meer aan overgaf. Onze denkbeelden wisselen af met het weder; somtijds is een weinig warmte en een weinig licht voldoende om aan de beelden van het verledene, die in ons begonnen te verflaauwen, eene plotselinge bekoorlijkheid, eene onverwachte aantrekkelijkheid weder te geven.

(*Wordt vervolgd.*)

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 28sten September 1859.

De aankondiging van den Resident van Soerabaya, betreffende de verwisseling van oude voor nieuwe koperen pasmunt, is eene voldoening aan den zoo algemeen geuitten wensch om vooral de meest mogelijke publiciteit te geven aan de daarop betrekking hebbende bepalingen, en nemen wij dus gaarne in ons blad de ondervolgende herleidingstafel op, waarnaar in de advertentie van den Resident wordt verwezen.

HERLEIDINGS-TAFEL VAN DUITEN TOT CENTEN.

Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.	Duiten.	Te betalen met centen.
½	½	24½	20½	48½	40½	72½	60½	96½	80½
1	1	25	21	49	41	73	61	97	81
1½	1½	25½	21½	49½	41½	73½	61½	97½	81½
2	1½	26	21½	50	41½	74	61½	98	81½
2½	2	26½	22	50½	42	74½	62	98½	82
3	2½	27	22½	51	42½	75	62½	99	82½
3½	3	27½	23	51½	43	75½	63	99½	83
4	3½	28	23½	52	43½	76	63½	100	83½
4½	4	28½	24	52½	44	76½	64	100½	84
5	4	29	24	53	44	77	64	101	84
5½	4½	29½	24½	53½	44½	77½	64½	101½	84½
6	5	30	25	54	45	78	65	102	85
6½	5½	30½	25½	54½	45½	78½	65½	102½	85½
7	6	31	26	55	46	79	66	103	86
7½	6½	31½	26½	55½	46½	79½	66½	103½	86½
8	6½	32	26½	56	46½	80	66½	104	86½
8½	7	32½	27	56½	47	80½	67	104½	87
9	7½	33	27½	57	47½	81	67½	105	87½
9½	8	33½	28	57½	48	81½	68	105½	88
10	8½	34	28½	58	48½	82	68½	106	88½
10½	9	34½	29	58½	49	82½	69	106½	89
11	9	35	29	59	49	83	69	107	89
11½	9½	35½	29½	59½	49½	83½	69½	107½	89½
12	10	36	30	60	50	84	70	108	90
12½	10½	36½	30½	60½	50½	84½	70½	108½	90½
13	11	37	31	61	51	85	71	109	91
13½	11½	37½	31½	61½	51½	85½	71½	109½	91½
14	11½	38	31½	62	51½	86	71½	110	91½
14½	12	38½	32	62½	52	86½	72	110½	92
15	12½	39	32½	63	52½	87	72½	111	92½
15½	13	39½	33	63½	53	87½	73	111½	93
16	13½	40	33½	64	53½	88	73½	112	93½
16½	14	40½	34	64½	54	88½	74	112½	94
17	14	41	34	65	54	89	74	113	94
17½	14½	41½	34½	65½	54½	89½	74½	113½	94½
18	15	42	35	66	55	90	75	114	95
18½	15½	42½	35½	66½	55½	90½	75½	114½	95½
19	16	43	36	67	56	91	76	115	96
19½	16½	43½	36½	67½	56½	91½	76½	115½	96½
20	16½	44	36½	68	56½	92	76½	116	96½
20½	17	44½	37	68½	57	92½	77	116½	97
21	17½	45	37½	69	57½	93	77½	117	97½
21½	18	45½	38	69½	58	93½	78	117½	98
22	18½	46	38½	70	58½	94	78½	118	98½
22½	19	46½	39	70½	59	94½	79	118½	99
23	19	47	39	71	59	95	79	119	99
23½	19½	47½	39½	71½	59½	95½	79½	119½	99½
24	20	48	40	72	60	96	80	120	100

Deze TAFEL moet alleen gebezigd worden tot herleiding van de hoeveelheid duiten, uitmakende elk *in eens uit te betalen* bedrag, zoodat, bij voorbeeld, voor 30 maal 1 duit niet worde betaald 30 maal 1 cent, maar de met 30 duiten gelijkstaande som van 25 cents.

Celebes. — Den 5den September is te Makasser aangekomen een gezantschap uit Sopeng, aanbrengende een brief van den vorst van dat landschap in antwoord op een vroeger schrijven van den gouverneur van Celebes, waarin deze vorst verklaart geene vijandschap tegen het gouvernement te voeden en zich slechts als raadgever met de Bonische aangelegenheden te hebben bemoeid op grond van een onder de Celebesche rijken bestaand verbond, Talloeng Bottjo genaamd.

De komst van dit gezantschap, dat zelfs in gewone omstandigheden een zeldzaam verschijnsel zoude zijn, is in den tegenwoordigen tijd als eerste stap tot toenadering niet zonder beteekenis.

Een zendeling van de regent van Maros heeft den 2den September te Boekoeloe (Segeri) aangetroffen eene vijandelijke magt van ongeveer 1,000 man met circa 500 geweren en 400 paarden, aangevoerd door den Doeloeng Lamoeroe, door Datoe Mario en door Daing Pasadjo, broeder van den Pabitjara Lamoeroe.

Deze magt zoude zich eerlang naar de vlakten van het 3de district begeven om daar zooveel mogelijk verwoestingen aanterigten. Door gebrek aan voedsel en door de onreinheid der plaats, waar deze magt gelegerd was, zoude zij die spoedig moeten verlaten.

Dezelfde zendeling vernam ook, dat Latjombong, bijgenaamd Ambona Lab tjo met ongeveer 200 man te Gentoengan (Segeri) en Ambo Dalé met zijnen aanhang nabij Salomatra (gebergte van Lobakang) zich ophielden; dat beiden voornemens waren te trachten onrust in de noorder-districten te bewerkstelligen; en dat de afbreuk, dien onze troepen te Paoelang (Segeri) aan de volgelingen van Latjombong berokkend hebben, groot is geweest, zijnde o. a. drie voorname personen gesneuveld.

Krain Gantarang is met ongeveer 200 man van Gantarang opgerukt mede om in het 2de district onrust te veroorzaken.

Van de negen in der tijd gedeserteerde Javaansche militairen zijn vijf uit eigen beweging met wapenen en uitrusting teruggekeerd; zij hebben een onbewaakt oogenblik benuttigd om van Boekoeloe te ontsnappen en verklaarden, dat de vijandelijke bende, welke zich daar ophoudt, dagelijks door de regenten uit de vlakte van voeding wordt voorzien.

In den nacht van den 8sten September rukte eene kolonne sterk 200 man onder aanvoering der kapiteins Termijtelen en Wiegand uit het kampement te Segeri naar de pas van Lapakadieng in het gebergte van Boekoeloe, zijnde hetzelfde punt, waar in 1855 daing Kalaboe zich met zijnen aanhang vestigde. Na een uur strijdens in den vroegen ochtend gelukte het aan deze kolonne om den vijand allerwege op de vlugt te jagen, met achterlating van 4 dooden, terwijl vele gewonden door hem werden medegenomen. Aan onze zijde is een inlandsch soldaat gesneuveld en een Europeesch fuselier zwaar gewond.

Op Lapakadieng waren vereenigd doeloeng Lamoeroe, datoe Mario, Ambo Dallé, Aroe Mong, daing Bila en Latjombong met ongeveer 1000 man.

Het verslaan van den vijand onder aanvoering van de genoemde personen heeft veel indruk gemaakt en de goede stemming in de noorder districten bevestigd.

Een duizendtal hulptroepen, onder aanvoering van de regenten van Segeri en Kaloekoea aan de kolonne toegevoegd, was zoodanig door vrees voor de Boniren bevangen, dat zij tot geen aandeel in den strijd te bewegen waren, terwijl meest alle negorijen, aan de oostzijde van den grooten weg gelegen, door de vrouwen en kinderen verlaten zijn.

— De padioogst was in de Noorder Distrikten in Augustus afgeloopen, doch was minder gunstig dan in 1858. In Boeloecomba en Bonthain waren de velden in die maand grootendeels bewerkt; het jonge gewas stond zeer goed. In de overige afdeelingen was de padioogst mede afgeloopen. De aanplant van tweede gewassen werd overal zooveel mogelijk bevorderd.

Aan den heer W. L. Mesman en aan den Chinees Lim Inta, is vergunning verleend om op de hun toebehoorende particuliere landen eene suikerfabrick op te rigten, uit eigene middelen en met vrijwillig werkvolk, buiten bemoeijenis van het bestuur; tevens is aan den Chinees Nio Boenliang toegestaan, om ten behoeve zijner in de Zuider-Districten gelegene suikerfabrick, een 25 of 30tal Chinezen van Singapore te ontbieden, en zulks omdat de verkrijging van vrijwillig werkvolk aldaar niet mogelijk is, en het bestaan dezer jeugdige onderneming daardoor in de waagschaal zoude worden gesteld.

Aan twee ter goeder naam bekend staande inlanders werd mede vergunning verleend tot oprigting te Makasser van eene paardenverhuurderij, ten gerieve van het algemeen.

Aan de dammen in de Zuider-Districten werd voortdurend gewerkt.

Te Meroempa (Noorder-Districten) was een begin gemaakt met het leggen van den steenen duiker.

Van 11 Julij tot 10 Augustus kwamen te Makasser aan: 19 Nederlandsche râ-schepen (waaronder 6 oorlogsbodems), benevens 2 Engelsche râ-vaartuigen en een Deensch schip.

Gedurende datzelfde tijdvak vertrokken van Makasser 10 Nederl. râ-vaartuigen (waaronder 6 oorlogschepen), benevens 2 Engelsche râ-schepen en 1 Hamburger schip.

Ook de inlandsche scheepvaart was gedurende de maand Augustus levendig; te Makasser kwamen van de verschillende kustplaatsen 50 praauwen aan en vertrokken 60. De handel was levendig, en werd voornamelijk gedreven in tripang, noten, was, vogelnestjes, koffij, klappers, rijst, amfioen, zout, suiker, tabak, lijnwaden, enz.

— Volgens van Makasser ontvangen berigten is een zendeling van Aroe Pelakka, belast met het overbrengen van proclamatiën en andere schrifturen naar Sandjai, met 5 volgelingen, op last van de koningin van Boni, door Aroe Patempe, doeloeng van Sandjai, in persoon om het leven gebragt.

Op het berigt, dat zich nog steeds vijandelijke benden binnen het gebied van Segeri ophielden, is de kapitein der infanterie Termijtelen met 80 manschappen den 31sten Augustus naar Parenring en later naar Paoelang opgerukt. Na een kort gevecht gelukte het aan onze troepen den vijand van dat punt, waar hij eene versterking had opgeworpen, te verdrijven. De vijand telde bij die gelegenheid, behalve de gekwetsten, 5 man aan dooden, terwijl van onze zijde slechts een inlandsche korporaal eene kriss teek ontving, en een Europeesch horenblazer door een schampschot ligt gewond werd.

Op den 26sten Augustus heeft zich een Bonier, behoorende tot de volgelingen van den Soelewatang Oedjong, onder voorgeven dat men hem wilde vermoorden, — en regtstreeks van Boni komende, onder bescherming gesteld van het Ned. Ind. bestuur. Op zijn verzoek werd hij naar Makasser gestuurd.

Volgens mededeeling van twee in de kampong Boengi, onder Tanette behoorende Boeginezen, die zich hadden aangemeld om vergunning te erlangen tot het drijven van handel te Badjoa, en om zich aldaar te vestigen, waren te Boni verscheidene menschen aanwezig, die zich gaarne onder de bescherming van ons gezag wilden stellen, en zich mede te Badjoa wilden vestigen. Door tusschenkomst van de twee boven bedoelde personen werd hun de verzekering gegeven, dat er tegen hunne voornemens geene bedenkingen bestonden.

Ternate. — Den 20sten Augustus werd alhier het berigt ontvangen, dat er ongeregeldheden te Khouw (Halmaheira) plaats hadden, en dat de bevolking het voornemen had om de aldaar aanwezige handelaren en Ternatanen te vermoorden. Eene commissie, bestaande uit den rijksbestierder, den majoor Wahab, en den kapitein Abdoel Moeid, is daarop met 50 gewapende Ternatanen en 40 Tabellorezen derwaarts vertrokken om zich met de aldaar aanwezige Ternatanen te vereenigen, terwijl voorts een soerochan naar Tobaroe is afgezonden met last aan den Sengadji om met 100 man naar Khouw op te rukken, bij Sakita post te vatten en daar de komst van een der bovengenoemde rijksgrooten af te wachten.

Het liet zich aanzien, dat het aan de vereenigde magt spoedig zou gelukken de ongeregeldheden te stuiten en de rust te herstellen.

(*Jav. Court.*)

— Men meldt ons van Solo:

Hier is door eene Commissie van landhuurders, uit de heeren Harloff, Henkel, Herderschée, van der Linden en Dorrepaal (van Samarang) den Gouverneur-Generaal een adres aangeboden, voorzien van een 40tal handteekeningen, waarin de ondersteuning der Regering wordt verzocht tot het daarstellen van een spoorweg uit de vorstenlanden door het Demaksche naar Samarang. (Wij hopen u dat stuk in afschrift te kunnen mededeelen).

Zijne Excellentie heeft verklaard, zeer gunstig gestemd te zijn voor spoorwegen op Java, en de noodzakelijkheid daarvan in te zien. De handel van Samarang zal dat stuk door een adres aan Z. Exc. ondersteunen. De vooruitzigten zijn dus gunstig. De hemel geve dat zij verwezenlijkt worden, want bij de toenemende duurte van alles, kunnen wij anders de concurrentie niet meer volhouden, indien de marktprijs der stapelproducten niet sterk daalde.

(*B. H.*)

Wat de telegraafkabel aangaat, die tusschen Batavia en Singapore zal gelegd worden vernemen wij dat die in Augustus in Engeland zou worden ingescheept aan boord van het Stoomschip *Rahania* welk vaartuig nog voor het einde dier maand met dien last zoude afreizen.

Te Rangoon wachtte men van Madras per Stoomschip *Coromandel*, de kabel die tusschen Rangoon en Singapore zal worden gelegd.

NEDERLAND.

— Wij vernemen, dat concessie is aangevraagd, om te Amsterdam op den openbaren weg kolommen op te rigten, die tot verschillende einden zullen dienen, o. a. voor verblijfplaatsen van nachtwacht en policie beambten, voor aanplakbiljetten, enz. Zij zullen tevens worden voorzien van klok, lantaarn en windwijzer. Wanneer zij overeenkomen met de afbeelding die dezer dagen in het licht is gegeven, dan mag men verwachten dat zij tot sieraad der stad zullen strekken.

—Het jongst verschenen N⁰. van het tijdschrift *l' Isthme de Suez* behelst het volgend berigt van een Engelsch ingenieur, gedagteekend van NeeswyKil, onder het opschrift van:

„Een Hollandsche bewijsgrond voor de mogelijkheid van het Kanaal van Suez.

„Mijnheer!

„De Hollandsche Regering laat thans nieuwe en zeer uitgebreide dokken voor hare marine aan de haven van het Nieuwe Diep (bij den Helder) aanleggen.

„De fondamenten worden twaalf Ned ellen beneden het vlak der zee in een uiterst gevaarlijken en moeijelijken bodem gelegd en toch is men er na veel inspanning in geslaagd. Deze arbeid strekt den Hollandschen ingenieurs tot bijzonder veel eer.

„Den 20sten Junij toen men alle hinderpalen van de grondslagen had overwonnen, is de eerste steen van het metselwerk plegtig gelegd.

„Deze werken worden door eene commissie van ingenieurs bestuurd, van welke de inspecteur Conrad, voorzitter van de internationale commissie voor de landengte van Suez, lid is.

„Indien men in Holland metselwerk kan aanbrengen op, twaalf ellen diepte beneden het vlak der zee, in een bodem, die veel slechter en gevaarlijker is dan die van de landengte, kan men dan nog twijfelen aan den goeden uitslag van het kanaal van Suez."

ROERMOND, 27 Julij. Gisteren was een gedeelte dezer stad in feestgewaad gedost. Eene achting-waardige ingezetene, de weduwe Gruijters, vierde haren honderdsten verjaardag. Van hare woning tot aan de cathedraal prijkte de geheele weg met groen, vlaggen en toepasselijke opschriften. Des morgens ten acht ure werd in gemelde kerk eene plegtige dienst gehouden, waarheen zich de feestvierende te voet, omgeven door een stoet van bloedverwanten, begaf, terwijl haar weg door bevallig aangekleede kindertjes met bloemen bestrooid werd. De dienst werd verrigt door den secretaris van den bisschop, den Heer Boermans, die eene toepasselijke en sierlijke aanspraak hield. Vooral aandoenlijk was het oogenblik toen in de kerk, waar de geheele bevolking van het oude mannen- en vrouwenhuis eene eereplaats bekleedde, de oudste der vrouwtjes, zijnde 94 jaren oud, aan de feestvierende een heerlijk bouquet aanbood. Na de dienst ontving zij ten harent talrijke geschenken van vrienden en bloedverwanten, terwijl schier al de fatsoenlijke ingezetenen der stad zich den geheelen dag als het ware verdrongen, om haar gelukwenschingen aan te bieden. Zij onderhield zich met allen en bewees daarbij, dat haar geheugen en in het algemeen hare verstandelijke vermogens volstrekt niet door den ouderdom hadden geleden; ligchamelijke gebreken kent zij ook geene, ten ware men als zoodanig mogt noemen eene onbeduidende hardhoorigheid. Des avonds werden haar bij heerlijk mooi weder verschillende serenades, zoo door de koninkl. Harmonie als door onderscheidene zang-gezelschappen gebragt.

— De *Delfsche Courant* meldt, dat gisteren namiddag de docenten der kon. academie aldaar, hunne opwachting hebben gemaakt bij den nieuw benoemden directeur der academie, den majoor Keurenaer.

BELGIE.

BRUSSEL, Donderdag 4 Aug. (Particuliere correspondentie.)

De moeijelijkheden, waarvan ik u reeds heb gesproken, met betrekking tot de vestingwerken van Antwerpen, zullen wel spoedig worden uit den weg geruimd. In de afdeelingen is het wets-ontwerp goedgekeurd met 26 stemmen tegen slechts eenige stemmen der oppositie; 40 leden onthielden zich echter aan de stemming en deze wijze van protesteren heeft nog al indruk gemaakt.

Men verzekert, dat het kabinet voornemens is van de aanneming van het ontwerp der vestingwerken van Antwerpen eene kabinetskwestie te maken, en zoowel de verdaging als de splitsing van het ontwerp te bestrijden.

Men begrijpt dus ligtelijk, dat de toestand zeer gespannen is en dat eene crisis daarvan het gevolg kan zijn, hetgeen niet zonder gevaar zou wezen. Ik heb u reeds gemeld, dat de wil des Konings en zijn vast voornemen ter zake van de vestingwerken van Antwerpen bekend zijn, en dat dit op het kabinet een grooten invloed oefent. Het volgende feit bevestigt hetgeen ik u heb gemeld. Het *Journal de Bruxelles*, een clericaal orgaan, dat zich eenigen tijd geleden heeft vereenigd met de *Emancipation* en waarvan de redactie strekt voor vijf of zes bladen van dezelfde kleur, welke denzelfden inhoud hebben en alleen door den titel verschillen, het *Journal de Bruxelles*, zeg ik, heeft dezer dagen twee artikelen tegen de vestingwerken van Antwerpen openbaar gemaakt. Onmiddellijk daarna heeft de directeur dier dagbladen van den burggraaf Conway, intendant der civiele lijst, een zeer koelen brief ontvangen, houdende officiele kennisgeving, dat al de abonnementen van het hof op de dagbladen waren ingetrokken en dat hij de toezending moest staken. Deze brief is door het dagblad, waaraan hij gerigt was openbaar gemaakt en heeft tot velerlei gissingen aanleiding gegeven. De indruk, hierdoor te weeg gebragt, is niet gunstig.

Er wordt ook veel gesproken van den brief uit Parijs aan den *Times* geschreven waarin gezegd wordt, dat de

Parijssche regeringsbladen zijn uitgenoodigd eene reeks artikelen op te nemen tegen de Antwerpsche vestingwerken. Indien dit waarheid bevat dan zou die omstandigheid de taak der regering niet vergemakkelijken.

ENGELAND.

— De man (zich noemende Paul Decuzpère) die voor eenigen tijd te Amsterdam het kostbare schilderstuk, de Heilige Familie, van v. d. Werff, uit het rijksmuseum aldaar had ontvreemd en herwaarts was gevlugt, doch wegens het niet bestaan van een tractaat van uitlevering tusschen Engeland en Nederland niet konde uitgeleverd worden, is dezer dagen met zijne vrouw ter zake van het ontvreemden van verschillende voorwerpen uit gestoffeerde kamers, in verzekerde bewaring genomen en door de policie-regtbank van Bowstreet naar de assises verwezen.

— Eenen zekeren John Calvert schrijft uit Parijs aan de *Morning Post*, dat hij eene uitvinding heeft gedaan, waardoor alle kanonnen overbodig zullen worden en die als oorlogswapen zoo geducht zal worden, dat oorlogen voortaan bijna onmogelijk zullen zijn. Men moet echter niet uit het oog verliezen, dat dergelijke uitvindingen steeds gedaan worden, als er in Engeland sprake is van krijgstoerustingen. Het vernielende element van den Heer Calvert is de electriciteit. Hoe hij deze wil toepassen meldt hij nog niet, doch uit hetgeen hij schrijft, schijnt het, alsof hij door middel van electriciteit een ver dragend stuk geschut wil afschieten en door de electrische strooming eene vibratie te weeg kan brengen, zoo sterk, dat vele yards in den omtrek al wat leeft, vernietigd wordt. (?)

— Volgens den *Times* is er weder sprake van, dat de Paus naar Parijs zal komen om Keizer Napoleon te kroonen.

— De Great Eastern is zoover gereed, dat eerstdaags een proeftogt naar zee zal worden ondernomen, om te zien of de machinerie behoorlijk werkt.

— In de zitting van het Huis der Gemeenten verlangde gisteren de Heer Scully van de regering te weten, of de Paus het presidentschap over de Italiaansche confederatie al dan niet had aangenomen, en of, zoo hij het aangenomen had, de Engelsche regering voornemens was stappen te doen om regtstreeksche diplomatieke betrekkingen met het hof van Rome aan te knoopen.

De Heer Bentinck vroeg of Hr. Ms. regering voornemens was, de maritieme krijgstoerustingen te verminderen, tengevolge van het besluit van Keizer Napoleon, om zijne krijgsmagt op den voet van vrede te brengen. Spreker was van oordeel, dat Engeland moest voortgaan met het nemen van verdedigings-maatregelen.

Lord Palmerston zeide in antwoord op den Heer Scully, dat hij niet in staat was een voldoend antwoord op zijne vraag te geven, daar de Italiaansche confederatie nog niet gevormd is en wij geene betrekkingen met den Paus hebben, waardoor wij te weten zouden kunnen komen, wat zijne voornemens ten opzigte van het presidentschap zijn. Spreker voegde er bij dat overigens Engeland zich even goed bij de Italiaansche confederatie zou kunnen laten vertegenwoordigen als bij den Duitschen bond.

Aan den Heer Bentinck antwoordde lord Palmerston, dat de kwestie der ontwapening van Engeland afhankelijk was van velerlei omstandigheden; een antwoord op de gedane vraag reeds thans te geven, zoude ontijdig zijn. Nogtans aarzelde hij niet te zeggen, dat het voor de regering onmogelijk zoude zijn om eenige belofte voor de vermindering onzer krijgstoerustingen te geven en dat dit niet afhankelijk kan gemaakt worden van de maatregelen door andere regeringen genomen. De behoeften van Frankrijk en Engeland in dit opzigt loopen buitendien zeer uiteen. Het Huis moet tevens niet uit het oog verliezen, dat andere natien dan Frankrijk marines bezitten en onze vriendschappelijke betrekkingen met haar kunnen veranderen; bij gevolg hangen onze militaire en marietieme maatregelen niet af van eene enkele mogendheid; de regering kan te eeniger tijd geroepen worden de verschillende belangen des lands te verdedigen. Onze maritime strijdmagt, herhaalde spreker, moet niet geregeld worden door eene overeenkomst met eene andere mogendheid; de eenige maatstaf daarvoor kan slechts zijn, wat de regering, na rijp overleg, voor de belangen des lands noodig acht.

De Heer Horsman drong aan op het nemen van meer verdedigingsmaatregelen en stelde, ten einde daaraan meerderen spoed te kunnen bijzetten, voor, om de uitgaven voor de nationale verdediging te dekken, door middel van speciale fondsen, onafhankelijk van het jaarlijksch budget.

De Heer Sidney Herbert was van oordeel, dat men eerst het rapport moest afwachten der commissie, belast met het onderzoek naar den toestand, waarin onze middelen van verdediging zich bevinden. Verder deelde hij mede, dat de schepen der vloot eerlang van getrokken kanonnen zouden worden voorzien.

Sir Charles Napier, sir John Pakington en anderen drongen op het nemen van verdedigingsmaatregelen aan. De Heer Cobden bestreed in het breede den panischen schrik, welke onder een gedeelte der bevolking van Engeland voor een Franschen inval heerscht: hij laakte het maken van toebereidselen voor hetgeen hij noemde een oorlog met Frankrijk, terwijl de ministers steeds er op uit waren om hun vertrouwen in Keizer Napoleon aan den dag te leggen. Hij was verder van oordeel, dat men het voorbeeld van Frankrijk volgen en tot een vermindering der strijdkrachten overgaan moest en uitte de hoop, dat eene goede verstandhouding met Frankrijk bewaard mogt worden.

Nadat nog eenige sprekers het woord hadden gevoerd en lord Palmerston zich tegen het voorstel van den Heer Horsman verklaard had, werd dit verworpen met 167 tegen 70 stemmen.

— De Maharadschah van Kashmir heeft het voornemen te kennen gegeven om aan Koningin Victoria een harer waardig geschenk toe te zenden.

Het bestaat uit eene tent, waarvan het gewone doek is vervangen door kostbare Indische shawls. Het bevat, onder andere meubelen, een gouden ledekant. De waarde van het geschenk wordt op 150,000 £ begroot.

AMERIKA.

— Men de laatste mail uit Amerika zijn berigten ontvangen uit Venezuela van den 1sten dezer. De revolutie, welke in Puerto Cabello op 16 Junij was uitgebarsten, had met de politiek eigenlijk niets te maken, maar was een negeropstand, welke deed vreezen voor een bloedigen strijd tusschen de blanken en kleurlingen. De opstand brak het eerst uit te Guaiguasa, waar de regter Miguel Maso door de Negers vermoord werd. Te Puerto Cabello, waar het tot een gevecht in de straten kwam, werden de Negers geslagen en uit de stad gejaagd. De gemeenschap met het binnenland was afgebroken. De regering hoopte echter den opstand spoedig te kunnen bedwingen.

— Volgens een Noord-Amerikaansch dagblad heeft de beroemde fransche acrobaat Blondel onlangs in den schouwburg te Buffalo een stout waagstuk met goed gevolg volvoerd. Hij verscheen namelijk op het tooneel met den kolonel Lum Smith, die 36 ponden zwaarder weegt dan hij, op zijne schouders, en steeg met die vracht beladen, langs een van het tooneel af gespannen koord, tot aan de galerij, die zich 50 voeten boven het parket bevindt en van de planken van het tooneel af een hoek van 44 graden beschrijft. Had die opstijging reeds verbazing en angst verwekt, niet minder deed zulks de nog gevaarlijker afdaling, die echter, tot groot genoegen van het publiek, en niet minder van den anders om zijne onverschrokkenheid bekenden kolonel Lum Smith, even gelukkig afliep.

— Mexico blijft nog immer in denzelfden treurigen, bijna regeringloozen toestand. De Generaal Marquesa had, volgens de laatste berigten, tusschen Juanina en San Blas een goud–escorte ter waarde van 600,000 dollars geplunderd en tevens was er eene zamenzwering ontdekt om dien Marquesa aan het hoofd des bestuurs te plaatsen.

Miramon had zijn kabinet geheel veranderd, de drukpers vrij verklaard, amnestie verleend aan staatsgevangenen, en een gedeelte der geestelijke bezittingen geconfisqueerd. — Van dit laatste was het natuurlijk gevolg dat de geestelijkheid zich aan de zijde van Marquesa heeft geschaard.

— Volgens de *Morning Herald* hebben bij de regering der Vereenigde Staten lange discussien plaats gehad betreffende het al of niet vasthouden aan het beginsel van particuliere kaapvaart en zoude de slotsom dier discussien geweest zijn dat de regering geweigerd heeft dat beginsel te laten varen.

EGIJPTE.

— De Heer de Lesseps is te Marseille aangekomen en zal onmiddellijk naar Parijs vertrekken. Hij heeft eene kennisgeving in de bladen doen plaatsen, waarin gezegd wordt dat hij vóór zijn vertrek uit Egypte maatregelen genomen heeft, tot waarborging van al de regten der aandeelhouders en de latere voortzetting der werkzaamheden op het terrein der maatschappij.

— Uit Alexandrie wordt berigt, dat de onderkoning van Egypte eene volkstelling heeft bevolen, waarvan het resultaat is als volgt: Egypte bevat thans 5,125,000 bewoners; in 1847 telde het rijk 4,250,000 en in 1798 slechts 2,500,000 bewoners. Het aantal inwoners van Alexandrie bedroeg in 1798 30,000, thans 400,000 zielen.

ITALIE.

— Uit Napels wordt geschreven, dat in den nacht van 23 op 24 Julij verscheidene driekleurige vanen op de wandelplaats van Villa reale geplant werden, als ook een op de brug van La Chiaja. De laatste wapperde nog in den morgen van den 24sten, toen een officier der garde, die daar voorbij kwam, haar afrukte en onder zijne voeten vertrapte. In den avond van denzelfden dag werden uit eene loge van het *Teatro dei Fiorentini* tallooze driekleurige briefjes (de Italiaansche kleuren) in de zaal geworpen; op het wit dier briefjes waren de woorden geschreven: *Questo è il voto dei Napolitani* (dit is de wensch der Napolitanen); men is er niet in geslaagd hen te arresteren, die ze in de zaal hadden geworpen.

— De kapitein van het 64ste regt., de Heer Maly 'd Agonac, die zich ten gevolge eener te Magenta ontvangen wonde in een hospitaal te Milaan bevindt, meldt in een brief het volgende:

Eene rijke dame te Milaan had ter beschikking van de gewonden gesteld een harer paleizen met 150 bedden. Onder de ongelukkige daar verpleegde soldaten bevond zich een grenadier van het 70ste wien het been was afgezet en wiens toestand hopeloos scheen. De dame trachtte den gewonde te troosten en sprak hem over zijne bloedverwanten. Hij verhaalde haar, dat hij de zoon was van arme landlieden in het departement Gers, dat zijne grootste smart was, dat zijn dood zijne ouders in ellende zou dompelen, omdat hij alleen hen kon verzorgen; hij voegde er bij, dat het hem eene vertroosting zou zijn, voor zijn dood zijne moeder te omhelzen. De dame verlaat hem, neemt plaats op den spoorwagen, begeeft zich naar het departement Gers bij het gezin des soldaats, welks adres zij had weten te bekomen, laat er 2000 fr., neemt de moeder met zich naar Milaan en vijf dagen na het gesprek met den grenadier omhelsde de zoon weenende zijne moeder. Sedert bewoont deze op kosten der gravin het paleis, en zal door haar naar Frankrijk worden teruggeleid. Dagelijks ziet men thans de moeder bij de legerstede haars zoons zitten, in wiens toestand door de ondervonden vreugde zich eenige beterschap heeft vertoond.

— Te Napels heeft men drie dagen achtereen feest gevierd. Den eersten dag begaf de Koning zich met groote staatsie naar de hoofdkerk; den tweeden dag was er handkus ten hove en den derden buitengewone voorstelling in den schouwburg San Carlo. En juist in die dagen overleed een Prins uit het huis van Bourbon. De graaf Trapani namelijk, om des Konings en schoonzoon van den Groothertog van Toskane, verloor een zijner kinderen. De festiviteiten zijn door geene enkele verleening van gratie gekenmerkt geworden; de bevolking legde dan ook eene groote onverschilligheid aan den dag.

— In den morgen van den 25sten Julij zijn, op eene mijl afstands van Turyn, twee spoortreinen op den Victor-Emanuel spoorweg tegen elkander gestooten. Een van die treinen kwam van Suza met eene batterij Sardinische artillerie, de andere van Turyn met Fransche troepen. Deze laatste door twee locomotieven gesleept, heeft het minst geleden. Men telt bij dit onheil 15 dooden, waaronder een machinist en 60 gekwetsten. Eene van de locomotieven en onderscheidene wagens zijn vernield.

— Men meldt uit Venetie, dat de Triëster Lloyd eene schadevergoeding van 2 millioen guldens vordert voor de drie groote stoomschepen, welke de regering in de haven van bovengenoemde stad heeft doen zinken, ten einde de vijandelijke oorlogsbodems het binnendringen in de haven ondoenlijk te maken.

— Men verneemt, dat Garibaldi op nieuw eene proclamatie heeft uitgevaardigd, die in zeer gematigden vorm gesteld, den Italianen onder het oog brengt, dat zij Keizer Napoleon en het dappere Fransche volk dankbaar behooren te zijn. Men zou uit deze houding van den man, die als een der ijverigste patriotten bekend staat, bijna opmaken, dat de tegenstand, welke de bevolking van verschillende Italiaansche staten tegen de verdreven souvereinen aan den dag legt, niet onoverwinnelijk zijn zal, vooral niet, wanneer de oude orde van zaken belangrijke wijzigingen in liberalen zin ondergaat.

CHINA.

Het weder is daar laatstelijk zeer onstuimig geweest en heeft te Hongkong, zoowel aan wal als in de haven, veel schade gedaan terwijl onderscheidene schepen met avarij zijn binnengekomen.

Te Shanghae was alles weder rustig en de heer Laij beterend. Er was eene Russische kanonneerboot van de Peiho gekomen, met het berigt dat de Amerikaansche plenipotentiaris zich te Pekin bevond, waar hij zeer wel was ontvangen en, naar men zegt, zouden de Chinesen zeer ongerust zijn omtrent de gevolgen van de op de Engelschen behaalde overwinning. In hoeverre dit laatste waarschijnlijk zij moge een elk voor zich zelve beoordeelen, maar vreemd klinkt het dat men na eene nederlaag geruster zou zijn dan na eene overwinning; terwijl het aanwezen van de Amerikaanschen gezant te Pekin en den ontvangst die hij daar heeft gevonden voldoende bewijzen dat de Engelsch gezant het alleenlijk aan zijne vijandige houding heeft te danken dat hij niet werd toegelaten.

De gevolgen van die handelwijze zijn nog niet te bepalen. In Britsch Indie is de tijding van de nederlaag der Engelschen, natuurlijk met de innigste deelneming, vernomen en had de Gouverneur Generaal alles doen gereed maken tot eene expeditie van troepen naar China. — Het 67ste regiment infanterie en het 3de regiment Buffs waren geheel reisvaardig en gereed om onverwijld te worden ingescheept, zoodra men daaromtrent bevelen uit Engeland zou hebben gekregen. Het regiment Seikhs had zich, welligt op hoop van goede buit bij de inname van Pekin, vrijwillig aangeboden voor de dienst in China.

Het zal dus, naar het schijnt, geheel afhangen van de beslissing van het Engelsch Gouvernement, of de Chinesen al dan niet zullen boeten voor hunne behaalde overwinning; tenzij het later mogt blijken dat het terrein van de mondingen van de Peiho zóóveel gunstiger is voor den verdediger als voor den aanvaller, dat dit verschil meer dan opweegt tegen het verschil in de krijgstalenten der beide natiën.

— In het tusschen Rusland en China gesloten tractaat komen, wat den handel betreft, o. a. de volgende bepalingen voor: de handel van Rusland met China zal voortaan kunnen worden gedreven niet alleen te land, maar ook ter zee. De Russische handelsschepen zullen in de volgende havens worden toegelaten, Shanghay, Ningpo, Foo-chow-foo, Siamuim, Canton, Tai-wan-fu, Tsium-tschjon en de overige voor den buitenlandschen handel opengestelde havens. De handel te land zal voortaan niet onderworpen zijn aan eenigerlei beperking met betrekking tot het getal personen, dat daaraan deel neemt, de hoeveelheid der ingevoerde goederen of de hoegrootheid van het gebezigde kapitaal. In de genoemde havens kan de Russische regering consulaten vestigen; ook kan zij oorlogschepen derwaarts zenden om voor de handhaving der orde onder de aldaar gevestigde Russische onderdanen te waken en aan het gezag der consuls kracht bij te zetten.

COCHIN CHINA.

De berigten van CochinChina zijn zeer uiteenloopend. — Van ééne zijde wordt gezegd dat er grond is te gelooven dat de Franschen zich vooreerst zullen vergenoegen met daar eene geringe krijgsmagt en een paar oorlogschepen te laten, ten einde de behaalde voordeelen voorloopig te bewaken en te bewaren, terwijl de massa van de daar aanwezige strijdmagt in allerijl naar China zou worden gezonden om daar het belangrijker werk te Pekin eerst te helpen beëindigen, iets dat nog al van belang zou zijn als men rekent dat volgens de laatste berigten zes groote Fransche oorlogschepen te Saigon leggen.

Andere, latere berigten zijn geheel in tegenspraak met het vertrouwen der Engelschen op onverwijlde toezending van het grootste gedeelte der Fransche magt in Cochin China. De Italiaansche bark *Aquila* en de Mecklenburgsche bark *Christina* namelijk, hebben in het begin van Augustus van den Franschen Commandant te Saigon waarschuwing ontvangen om zoo spoedig mogelijk hunne respective ladingen in te nemen en zich uit den weg te maken dewijl de vijandelijkheden spoedig weder zouden hervat worden. Verder is door den Franschen Admiraal te Turon een dagorder uitgevaardigd dat alle vaartuigen die zonder zijne speciale toestemming de haven van Turon bezoeken als hunne oorlogsbehoeften verbeuren. —

De aanleiding tot deze maatregelen zoude zijn dat het Cochin Chinesche Gouvernement, ofschoon het overvloedig tijd is gegeven om tot eene schikking te komen, de zaak op de lange baan schuift en daardoor het reeds langgerekte geduld van de Franschen authoriteiten heeft uitgeput. — Den 14 den Augustus waren de vijandelijkheden, wel is waar, nog niet aangevangen, maar het kon toch niet lang meer zoo duren want de Cochin Chinesen zochten niet alleen allerlei uitvlugten ten einde alle onderhandelingen te verschuiven, maar bleven voortdurend handelen in strijd met die punten, die de voornaamste artikelen van het nieuwe tractaat zullen moeten uitmaken, en waarin de hoofdaanleiding tot den oor-

log was gelegen. Zoo bleven, bij voorbeeld, de inlandsche, Christenen nog immer de voorwerpen eener vervolging en onderdrukking van de zijde van het Cochin Chinesche Gouvernement, zoodat een groot aantal dier ongelukkigen geen ander middel hadden weten te vinden om zich daaraan te onttrekken dan door naar Turon en Saigon te vlugten ten einde zich daar onder de bescherming der oorlogbrengende vreemdelingen te stellen.— Zulk een voortzetten van die handelingen die de voornaamste oorzaak der oorlogsverklaring waren, bewijst voldoende dat het den Cochin Chinesen geen ernst is met hun voorgewend verlangen om vrede te sluiten.

BRITSCH-INDIE.

— De Amerikaansche zendeling Schandler heeft een afschuwelijk gebruik aan het licht gebragt, dat in de provincie Madura in het presidentschap Madras heerscht. Daar hij namelijk eene groote sterfte opmerkte onder de jonggeboren kinderen, en zulks terwijl er geenerlei epidemie heerschte, deed hij onderzoek en bevond dat de arme kinderen de slagtoffers waren van hun toegediende middelen, vervaardigd uit eene plant, die een zeer scherp sap bevat. De bedoeling schijnt daarbij geweest te zijn deze vergiftige plant als een afdrijvend middel te gebruiken.

— Bij de opening van de zittingen voor criminele zaken bij de regtbank te Calcutta, op den 7 Julij ll., vestigde de president, sir Charles Jackson, de aandacht van de jury op den moord door een Europeaan Kelly, op zekeren Duffadar gepleegd. De beschuldigde, cen geëmploijeerde bij het departement van openbare werken in Oude, was op zekeren dag dronken, en werd door zijn bedienden, die vrees koesterden voor daden van geweld, verlaten. Een hunner keerde intusschen een paar uren later terug. Kelly ging daarop naar zijne tent, haalde een geladen pistool voor den dag en dreigde hem dood te schieten. Onmiddelijk daarop gaf hij vuur; de man viel doodelijk gewond neder en stierf. In de verdediging werd gezegd, dat Kelly, in staat van dronkenschap, op den grond viel, en dat, terwijl de bediende bezig was hem weêr op te helpen het pistool toevallig afging en dezen doodde.

Sir C. Jackson bragt bij deze gelegenheid nog een ander geval van moord ter sprake, waarbij, ofschoon de daad met voordedachten rade geschied was, eenige twijfel omtrent de identiteit bestond. De beschuldigde, Thompson, en nog een ander Europeaan hadden zich in de nabijheid van Akyab aan wal begeven, en wilden zich van eenige kokosnoten meester maken. De eigenaar verscheen en was op het punt een van de zeelieden eenen noot uit de handen te nemen, toen iemand hem met een rijststamper zoo geweldig in den nek sloeg, dat hij aan de gevolgen stierf.

De regter merkte op, dat dit een van die gevallen van moord was, met voorbedachten rade gepleegd, waarvan ongelukkig in den laatsten tijd maar al te veel voorbeelden waren voorgekomen, en waarbij Europeanen zich zelven vergeten hadden. Het was de pligt van de geregtshoven om dergelijke ruwe en onbedachtzame menschen te leeren, dat het leven van inboorlingen even kostbaar was als hun eigen leven, en dat de kracht van den inlander, in vergelijking met de hunne, volstrekt niet gelijk stond.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN

Getrouwd:

J. Schäfer met M. J. Le Roux, Singkawang 5 September. — S. Serlé met E. Andreas, Samarang 3 September. — J. C. C. Pernis met C. G. S. Begemann, Djocdjocarta 14 September. — A. K. Brondgeest met J. G. L. Burgemeestre, Soerabaya 21 September:

Bevallen.

W. C. Pesch, geb. Angus, Z. Batavia 10 September. — Vrouwe H. C. Schuurman, D. Batavia 14 September. — W. J. J. C. Immink, geb. Rijnbenden, Z. Amsterdam 31 Julij. — De echtgenoote van H. F. C. W. von Ende, Z. Amboina 4 Augustus. — C. S. de Ficquelmont, geb. Offerman, D. Ambarawa 11 September. — C. P. Nonnekes, D. Batavia 20 September. — Ch. Visscher van Gaasbeek, geb. Ruete, 6 September. — C. M. J. Netscher, geb. Netscher, Z. Pekalongan 14 September. — H. O. Schiff, geb. van Bronkhorst, Z. Samarang 11 September. — G. F. Busselaar, geb. Trompheller, D. Samarang 21 September. — W. Abels, geb. van Hek, Z. Samarang 11 September.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Mr. H. J. W. van Lawick van Pabst. — J. P. Huijser. — Jhr. J. K. W. F. A. von Schmidt auf Altenstadt.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
September.	24	Nederl. Ind.	Hing Aan	Hadjie Seman	Balie.
„	—	„ „	Stoomschip Oenarang	A. Tholen	Samarang.
„	—	Engelsche	Anna Dixon	Th. Eves	New-Castle.
„	—	Nederlandsche	De Prins Veldmaarschalk	D. L. Immiuck	Batavia.
„	—	„	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kalm	Tagal.
„	25	„	Clio	J. O. Wijnmalen	Pekalongan.
„	—	„	Calijpso	D. R. Nolles	Amsterdam.
„	29	Z. M.	Transportschip Merwede	Luit. ter-zee 1 kl. Kruisse Pilaer	Grissee.
„	—	Nederlandsche	Maria Catharina	H. C. de Bos	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
September.	24	Nederl. Ind.	Foolkool Haer	Sech Mooksim b. Abd. b. Sech Aboebakar.	Sing. v. Toeb. Sam. en Batavia
„	—	„ „	Elmashoor Balhair	Said Mohamat bin Aloei Segaf	Sumanap.
„	—	„ „	Venus	Jan	Balie (Badong).
„	25	„ „	Stoomschip Padang	A. Guijot	Batavia via Samarang.
„	—	Nederlandsche	Vereeniging	J. de Jongh	Nederland via Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Faid Alim	Said Aijdroos bin Moht. Albassij	Sumanap.
„	26	Noorweegsche.	Favoriten	P. Kaurin	Nederland.
„	27	Fransche.	Jessore	C. Gachet	Frankrijk via Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Krabbe	Mardam	Passoeroean.
„	—	Nederlandsche	Marianne	H. H. Gronbeck	Nederland.
„	28	Nederl. Ind.	Stoomschip Oenarang	A. Tholen	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	Hing Goan	Intje Aloewie	Balie (Bolcleng).

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Ind.	Alhamadanie	Said Ismail Alhabassij	Cheribon en Batavia	Hill Brockman & Co.
Amerikaansche	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Regina Maria	Ouwehand	Nederland	„ „ „ „
	Goede Verwachting	Van Lindonck	„	„ „ „ „
„	Dirk Arnold	de Veer	„	„ „ „ „
„	Walcheren	K. Hoek	Rotterdam	„ „ „ „
„	Zeeland	H. P. Hazewinkel	Nederland	„ „ „ „
„		J. Vibert	Onbepaald	„ „ „ „
Engelsche	Roijal Sovereign	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Herschel	Bakker	Nederland	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Cornelis Wernard Eduard	Singer	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
	Arlequin	Krol	„	„ „ „
„	Macao	Loos	„	„ „ „
„	Bommelerwaard	Van Santen	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Commissaris des Konings van der Heim	Cleijndert	„	„ „ „ „ „ „
„	Jeannette Agatha	De Best	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Borneo	N. Koens	„	„ „ „ „ „ „
„	Picter Corneliszoon 't Hooft	J. J. Bart	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Prins Maurits	T. K. Veldman	„	„ „ „ „
„	Aegidia en Pauline	Koning	Nederland	„ „ „ „
„	Admiraal van Heemskerk	H. P. Gronbeck	Amsterdam	„ „ „ „
„	Marianne	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Gebrs. Houtman	A. G. Bouten	In reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Samuel Hendricus	J. P. C. Gerrebrands	Holland	„ „ „ „ „ „
„	Vesta	T. de Jong	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
Nederlandsche	Staatsraad Baud	Verhagen	Onbepaald	„ „ „ „ „
	Bulgersteijn	Van Wijland	„	„ „ „ „ „
„	Ida Willemina	Hoffmann	Nederland	„ „ „ „ „
„	Nieuw Lekkerland	G. Diepering	Amsterdam	P. Kervel & Co.
„	Java Coerier			

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. *Oenarang*, kapt. Camauer, de heeren Lim Booins de Lavalette, Bions, Steendam, Mevrouw Houwers, de drie gezusters Motta, Raadt, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de Nederl. bark *Maria Catharina*, Mevrouw Wijsman en kinderen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. *Foolkool Haer*, 9 Arabieren en 104 Inlandsche Hadjies. — Met het Ned Ind. stoomschip *Padang*, de heeren Morbech, en 4 kinderen van wijlen den heer Reifert, Z. M. troepen en bannelingen.— Met de Ned. schoener *Marianne*, den heer Bamberg. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, de heeren W. Meijer, J. Steendam, J. W. Beijnon Vincent en Best, de J. Warneke en Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Phoenix, Soembing, Suriname en schroefkorvet Groningen, Transportschip Merwede; de Gouvernements schroefschoener Java; de schepen Prins Maurits, Spitfire, Staatsraad Baud, Djoedool Moebarak, De goede Verwachting, Zeeland, Herschel, Pieter Corneliszoon 't Hooft en Samarang; de stoomschepen Palembang, Batavia, en Javaan; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Marion Macentyre, Samuel Hendrikus, Aegidia en Paulina, Commissaris des Konings van der Heim, Jeannette en Agatha, Jan Schouten, Meteor, Arlequin, Koophandel, Ida, Regina Maria, Borneo, Macao, Goansien, Dirk Arnold, Bulgerstijn, Ida Wilhelmina, Walcheren, Nieuw Lekkerland, Hing Goan, Vesta, Fathool Wahab, Java Koeries, Cornelis Wernard Eduard, Bommelerwaard, Krimperwaard, Salma, Alhamadanie, Waalstroom, L' Amitié, Fathoor Rachman, Faulke Nassar, Bacht Mastora, Abbool Hassim, De Prins Veldmaarschalk, E. W. van Dam van Isselt, Clio, Calijpso en Maria Catharina; de brikken So-Ootdin, Talsum, Risgil Hair, Salim en Anna Dixon; de schoeners Sarie Tengaroong, Carolina, Moostane, Poospa, Hoseeng en Hing Aan; de kotter Todok.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 26sten tot en met den 28sten September 1859.

AANVOER.

Van Bima per de Ned. Ind. brik *Risgil Hair*, gezagv. SECH MOHAMAT BIN ABDULLA ALIEN, agent Gezagvoerder.

186 paarden, *f* 4000 aan zilveren munt, 4 picols was, 10 picols kemirienoten en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Batavia per het Ned. schip *Samarang*, gezagv. SWARTS, agenten FRASER EATON & Co.

206 balen en kisten madapollams, N. H. M.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Faulke Nassar*, gezagv. VAN GARLING, agent Gezagvoerder.

10.000 stuks planken, 18 kisten bier, $27^{02}/_{100}$ picols gadoong, 80 kisten thee, 30 kistjes gember, 30 collis koopmanschappen, Order; en eenige goederen, bestemd voor Macassar.

Van Batavia per stoomschip *Oenarang*, gezagv. A. THOLEN, agenten ADAM & Co.

2 kisten manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 60 balen en kisten manufacturen, FRASER EATON & Co; 2 kisten diversen, 1 kist regaal, ANEMAET & Co; 1 kist goudwerk, 75 kisten manufacturen, B. J. VAN ECK & Co; 8 kisten provisien, 3 kisten manufacturen, Order; 284 balen en kisten manufacturen, 8 kisten roode-wijn, 8 kisten champagne, 840 picols spiauter, 15 pakken bladkoper, 2 vaten bier, 1 bendij, 214 collis diverse koopmanschappen, ADAM & Co.

Van Tagal per het Ned. schip *van Dam van IJsselt*, gezagv. C. KOLM, agenten J. F. van Leeuwen & Co.

25 kisten roode wijn, 6 vaten suiker brood, 1 kist boeken, 1 kist 1 geweer en 2 pistolen, B. KOPERSMIT & Co.

UITVOER.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. bark *Fathoor Rachman*, gezagv. SECH ABDULA BIN HASSAN BOSAGUU.

Ballast.

Naar Frankrijk via Pasoeroean per het Fransche schip *Jessore*, gezagv. GACHET.

306 picols roting, MCLENNAN & Co; $2000^{40}/_{100}$ picols suiker, SCHIMMELPENNINCK & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Marianne*, gezagv. GRONBECK.

350 picols koffij, 1 kist confituren, B. KOPERSMIT & Co; $2203^{25}/_{100}$ picols suiker, $72^1/_2$ picols tabak SCHIMMELPENNINCK & Co; 2 kisten confeturen, MCLENNAN & Co; $39^1/_4$ picols tabak, GEBR. VAN DELDEN; 153 picols tabak, B. J. VAN ECK & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. bark *Hing Goan*, gezagv. INTJIK ALOEWIE.

4 picols ambalo, TAN BINDJANG.

Naar Nederland via Passaroeang per het Ned. schip *Vereeniging*, gezagv. DE JONGH.

100 picols rotting, $2000^3/_{100}$ picols suiker, N. H. M,

Naar Batavia via Samarang, per het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, gezagv. A. GUIJOT.

1 kist rijtuig bekleedsel, B. J. VAN ECK & Co; 1 baal goni zaken, J. F. VAN LEEUWEN & Co.

Naar Batavia via Samarang per het Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, gezagv. A. THOLEN.

3 kisten glaswerk, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 100 stuks rooster ijzer. MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 2 kisten jav. sigaren, A. JOHAN; 4 kisten sigaren, ADAM & Co.

Marktprijzen.

SUIKER *f* $16^1/_2$ à *f* 17.—
KOFFIJ nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 100 à *f* 130.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 150 à *f* 160.—
KOEHUIDEN per picol.
ARAK per legger *f* 45 à *f* 60.—
OLIE (KLAPPER) *f* 20.—
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN *f* 8.—
ROTTING *f* 8 à *f* 9.—
WISSELKOERS *f* 103 à *f* 104 %.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 2den October 1859.
's Morgens ten half negen ure.
DOOPSBEDIENING.
Bevestiging eens Ouderlings.
Ds. MOUNIER.

Maandag den 3den October 1859.
's Avonds half zeven ure.
ZENDINGS-BIDSTOND.
Nederduitsch en Maleisch.

ROOMSCH KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 2den October 1859.
De HOOGE DIENST om 7 ure.
Een STILLE DIENST om $8^1/_2$ ure.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.